

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

K E M I J A

≡ Izpitna pola 1 ≡

Četrtek, 27. avgust 2020 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prineše nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko, šilček in računalo.

Kandidat dobi list za odgovore. Priloga s periodnim sistemom je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

SPOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na list za odgovore).

Izpitna pola vsebuje 35 nalog izbirnega tipa. Vsak pravilen odgovor je vreden 1 točko. Pri reševanju uporabite relativne atomske mase elementov iz periodnega sistema v prilogi.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v **izpitno polo** tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 5 praznih.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

PERIODNI SISTEM ELEMENTOV

	1	II	III	IV	V	VI	VII	2
	1	2	13	14	15	16	17	1
	1	2	10,81	12,01	14,01	16,00	19,00	4,003
1	H 1,008		B 10,81	C 12,01	O 14,01	F 16,00	Ne 19,00	He 20,18
2	Li 6,941	Be 9,012	N 11	Mg 12	Al 13	Si 14	Cl 15	Ar 16
3	Na 22,99	Mg 24,31	Sc 3	Ti 4	Cr 5	Mn 6	Fe 7	Co 8
4	K 39,10	Ca 40,08	Sc 44,96	Ti 47,87	Cr 50,94	Mn 52,00	Fe 54,94	Co 55,85
5	Rb 85,47	Sr 87,62	Y 40	Zr 91,22	Nb 92,91	Mo 95,96	Ru (98)	Rh 101,1
6	Cs 132,9	Ba 137,3	La 138,9	Hf 178,5	Ta 180,9	W 183,8	Re 186,2	Os 190,2
7	Fr (223)	Ra (226)	Ac (227)	Rf (265)	Db (266)	Sg (271)	Bh (270)	Hs (276)
							Cr (281)	Rg (282)
							Cn (285)	Nh (284)
							Fl (288)	Mc (289)
							Lv (290)	Ts (293)
							Og (294)	Og (294)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Lantanoidi	58 140,1	59 140,9	60 144,2	61 (145)	62 150,4	63 152,0	64 157,3	65 158,9	66 162,5	67 164,9	68 167,3	69 168,9	70 169,3	71 173,0	72 175,0	73 175,0	74 175,0	75 175,0
Aktinoidi	90 232,0	91 231,0	92 238,0	93 (237)	94 (244)	95 (243)	96 (247)	97 (247)	98 (251)	99 (252)	100 (257)	101 (258)	102 (259)	103 (262)	104 (262)	105 (262)	106 (262)	107 (262)

$$N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$$

$$R = 8,31 \text{ kPa L mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$$

$$F = 96500 \text{ A s mol}^{-1}$$

Prazna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

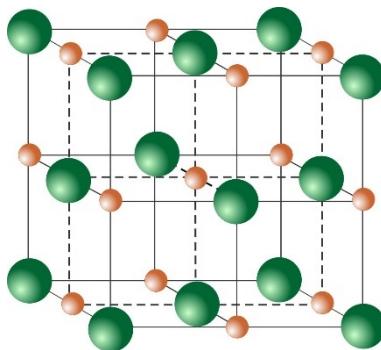

M 2 0 2 4 3 1 1 1 0 5

1. Srednja vrednost smrtne doze glukoze je $LD_{50} = 30,0 \text{ g/kg}$ telesne mase (podgana, oralno). Kolikšno maso glukoze bi morala zaužiti vsaka podgana v populaciji, da bi poginila polovica živali? Privzemite, da ima vsaka podgana maso 200 g.
  - A 60,0 mg
  - B 600 mg
  - C 1,50 g
  - D 6,00 g
2. Vodik ima tri izotope: ^1H , ^2H in ^3H . Izberite pravilno trditev.
  - A Izotopi so enako razširjeni v naravi.
  - B Izotopi imajo enako masno število.
  - C Izotopi imajo enako število nevronov.
  - D Izotopi imajo različne fizikalne lastnosti.
3. Katera elektronska konfiguracija pripada rumeni nekovini, ki je pri sobnih pogojih v trdnem agregatnem stanju?
  - A $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^2 3d^{10} 4p^6 5s^2 4d^{10} 5p^6 6s^1$
  - B $[\text{Ne}] 3s^2 3p^4$
  - C $[\text{Ne}] 3s^2 3p^5$
  - D $[\text{Ar}] 4s^2 3d^{10} 4p^5$
4. Izberite pravilno trditev o prvi ionizacijski energiji.
  - A Litij ima večjo prvo ionizacijsko energijo kakor fluor.
  - B Nastanek natrijevega iona iz atoma natrija je endotermen proces.
  - C Prva ionizacijska energija železa ima negativno vrednost.
  - D Litij ima manjšo prvo ionizacijsko energijo kakor kalij.
5. Vrstno število elementa X je 7, elementa Y pa 9. Spojina, ki jo tvorita elementa, je:
  - A kovalentna s formulo X_7Y_9 .
  - B kovalentna s formulo X_3Y .
  - C kovalentna s formulo XY_3 .
  - D ionska s formulo XY_3 .

6. Katera molekula je nepolarna?
- A H_2S
  - B CS_2
  - C PBr_3
  - D HCN
7. Katere sile oziroma vezi prevladujejo med molekulami metana in atomi argona?
- A Orientacijske sile.
  - B Ionska vez.
  - C Vodikova vez.
  - D Disperzijske sile.
8. Prikazan je model kristala nekega alkalijskega halogenida s splošno formulo MX . Katera trditev je pravilna?

- A Model predstavlja kristal cezijevega klorida.
  - B Predstavljena spojina prevaja električni tok le v talini in raztopini.
  - C Predstavljena snov se dobro razaplja v nepolarnih topilih.
  - D Zaradi močnih vezi med gradniki je ta snov trda in nedrobljiva.
9. V kateri snovi je množina ionov enaka množini ionov v 95,21 g MgCl_2 ?
- A 0,5 mol $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$
  - B 1 mol NH_4Cl
  - C 1,5 mol CaO
  - D 2 mol KCl

M 2 0 2 4 3 1 1 1 0 7

10. Katera enačba reakcije *ni* pravilno urejena?
- A $2\text{AlN} + 3\text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Al}_2\text{O}_3 + 2\text{NH}_3$
  - B $3\text{Fe}_2\text{O}_3 + \text{CO} \rightarrow 2\text{Fe}_3\text{O}_4 + \text{CO}_2$
  - C $\text{Al} + \text{NaOH} + 3\text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Na}[\text{Al}(\text{OH})_4] + 3\text{H}_2$
  - D $\text{C}_3\text{H}_8 + 5\text{O}_2 \rightarrow 3\text{CO}_2 + 4\text{H}_2\text{O}$
11. Katera od navedenih sprememb je fizikalna sprememba?
- A Termični razkroj kalcijevega karbonata.
  - B Sublimacija joda.
  - C Elektroliza vode.
  - D Korozija kovin.
12. Masni delež nasičene raztopine NH_4Cl pri 30°C je 0,293. Kolikšna je topnost NH_4Cl pri tej temperaturi?
- A 29,3 g/100 g H_2O
  - B 41,4 g/100 g H_2O
  - C 79,8 g/100 g H_2O
  - D 293 g/100 g H_2O
13. Kako katalizator vpliva na kemijsko reakcijo?
- A Z dodatkom katalizatorja razredčimo reakcijsko zmes, kar poveča hitrost reakcije.
  - B Katalizator poviša temperaturo sistema.
  - C Zaradi katalizatorja poteka kemijska reakcija po drugačnem mehanizmu.
  - D Katalizator zviša aktivacijsko energijo.
14. V posodo s prostornino 2,0 L uvedemo 0,80 mol ozona. Po vzpostavitvi ravnotežja je v posodi 0,30 mol O_2 . Kolikšna je ravnotežna množina ozona?
- $$2\text{O}_3(\text{g}) \rightleftharpoons 3\text{O}_2(\text{g})$$
- A 0,15 mol
  - B 0,30 mol
  - C 0,60 mol
  - D 1,2 mol

15. Pri kateri ravnotežni kemijski reakciji bi z znižanjem tlaka in s povečanjem temperature dobili več produktov?

A $\text{CO(g)} + \text{H}_2\text{O(g)} \rightleftharpoons \text{CO}_2\text{(g)} + \text{H}_2\text{(g)}$ $\Delta H_r < 0$
B $\text{CO(g)} + 2\text{H}_2\text{(g)} \rightleftharpoons \text{CH}_3\text{OH(g)}$ $\Delta H_r < 0$
C $\text{PCl}_5\text{(g)} \rightleftharpoons \text{PCl}_3\text{(g)} + \text{Cl}_2\text{(g)}$ $\Delta H_r > 0$
D $\text{H}_2\text{(g)} + \text{Br}_2\text{(g)} \rightleftharpoons 2\text{HBr(g)}$ $\Delta H_r < 0$

16. Primerjamo 0,1 M NaOH in 0,1 M NH₃. Katera trditev je pravilna?

A pOH obeh raztopin je 1.
B NaOH je močnejša baza kot NH₃, zato je v 0,1 M raztopini NaOH več oksonijevih ionov kot v 0,1 M raztopini NH₃.
C pH 0,1 M NaOH je večji kot pH 0,1 M NH₃.
D 0,1 M NH₃ je močnejši elektrolit kot 0,1 M NaOH.

17. Pri titraciji 2,50 g NaHCO₃ smo porabili 24,8 mL raztopine H₂SO₄. Kolikšna je množinska koncentracija porabljenе H₂SO₄?

$$\text{H}_2\text{SO}_4 + 2\text{NaHCO}_3 \rightarrow \text{Na}_2\text{SO}_4 + 2\text{H}_2\text{O} + 2\text{CO}_2$$

A $6,00 \cdot 10^{-4}$ mol L⁻¹
B 0,600 mol L⁻¹
C 1,20 mol L⁻¹
D 1,70 mol L⁻¹

18. V epruveti zmešamo raztopine AgNO₃, NaCl in KCl. Opazimo nastanek bele oborine. Katera reakcija je potekla?

A $\text{Ag}^+(\text{aq}) + \text{Cl}^-(\text{aq}) \rightarrow \text{AgCl(s)}$
B $\text{Na}^+(\text{aq}) + \text{NO}_3^-(\text{aq}) \rightarrow \text{NaNO}_3(\text{s})$
C $\text{K}^+(\text{aq}) + \text{NO}_3^-(\text{aq}) \rightarrow \text{KNO}_3(\text{s})$
D $\text{Ag}^+(\text{aq}) + \text{NO}_3^-(\text{aq}) \rightarrow \text{AgNO}_3(\text{s})$

19. Obkrožite pravilno trditev, ki velja za prikazano enačbo redoks reakcije.

$$2\text{MnO}_4^- + 3\text{H}_2\text{O}_2 \rightarrow 2\text{MnO}_2 + 3\text{O}_2 + 2\text{OH}^- + 2\text{H}_2\text{O}$$

A Manganu se oksidacijsko število spremeni iz +8 v +4.
B 0,5 mol MnO₄⁻ reagira z 1,5 mol H₂O₂.
C Kisik se oksidira iz -2 v 0.
D Reakcija nastanka MnO₂ iz MnO₄⁻ je redukcija.

20. Kolikšna masa cinka se izloči pri elektrolizi raztopine ZnSO_4 , če imamo na voljo $3,28 \cdot 10^5 \text{ A s}$ elektronine?

- A 0,300 g
- B 65,4 g
- C 111 g
- D 222 g

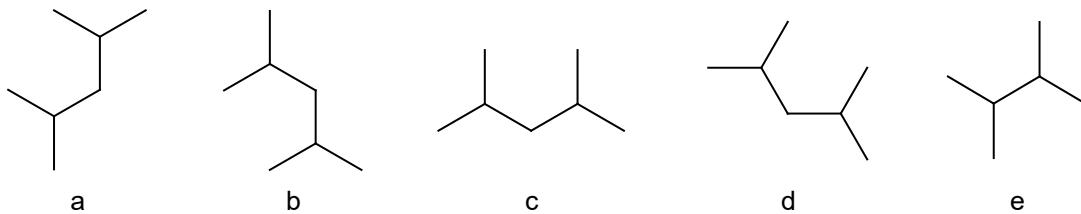
21. V katerem koordinacijskem ionu so ligandi razporejeni okrog centralnega atoma v obliki oktaedra?

- A $[\text{Cd}(\text{CN})_4]^{2-}$
- B $[\text{Ag}(\text{NH}_3)_2]^+$
- C $[\text{W}(\text{CN})_8]^{4-}$
- D $[\text{Co}(\text{NH}_3)_6]^{3+}$

22. Katera trditev je pravilna za jod?

- A Jod tvori dvoatomne molekule in je pri sobnih pogojih tekočina vijolične barve.
- B Med molekulami joda so močnejše molekulske sile kakor med molekulami bromata.
- C Jod je bolj reaktivni kot brom.
- D Vodna raztopina joda se imenuje jodova tinktura in se uporablja za čiščenje ran.

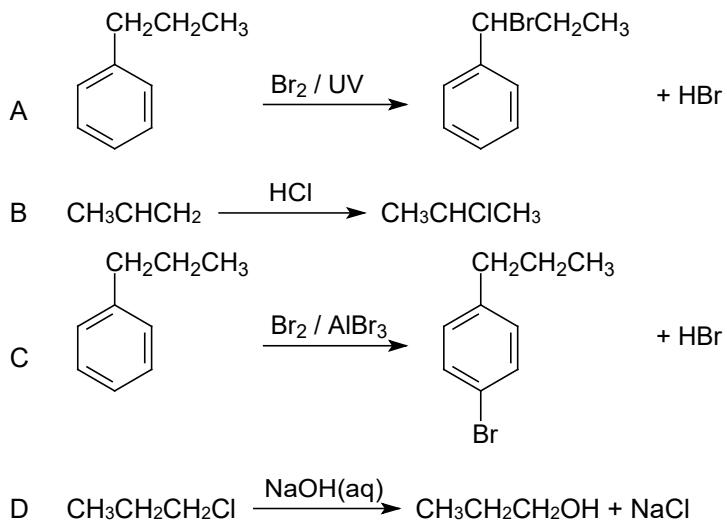
23. Kateri skeletni formuli predstavlja izomerni spojini?

- A a in b
- B a in c
- C a in d
- D a in e

24. Katera reakcija poteka po mehanizmu elektrofilne substitucije?

25. Katera trditev je pravilna za butan?

- A Butan ima nižje vrednosti vrednosti kakor 2-metilpropan.
- B Butan ima tri verižne izomere.
- C Pri radikalskem kloriranju butana dobimo en monosubstituiran organski produkt.
- D Pri popolnem gorenju 1 mol butana nastane 4 mol ogljikovega dioksida.

26. Katera trditev o aromatskih spojinah **ni** pravilna?

- A Benzen je aromatska spojina z molekulsko formulo C_6H_6 .
- B Molekula benzena je planarna.
- C Aromatske spojine imajo samo en šestčlenski obroč s konjugiranimi dvojnimi vezmi.
- D Na aromatskih spojinah potekajo elektrofilne substitucije.

27. Kateri od navedenih kloriranih derivatov metana je najmanj polaren?

- A Klorometan.
- B Diklorometan.
- C Triklorometan.
- D Tetraklorometan.

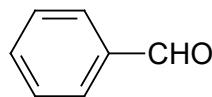
28. Katera od navedenih spojin ima najvišje vreljšče?

- A Heksan.
- B Pentan-1-ol.
- C Pentanal.
- D Butanojska kislina.

29. Katero organsko spojino pridobivamo z alkoholnim vrenjem?

- A Etan-1,2-diol.
- B Etanol.
- C Fenol.
- D Glicerol.

30. Katera trditev o prikazani spojni je pravilna?

- A Pri redukciji te spojine z LiAlH₄ nastane benzojska kislina.
- B Spojina reagira z 2,4-dinitrofenilhidrazinom.
- C Pri reakciji te spojine s klorovodikovo kislino nastane predvsem 3-klorobenzaldehid.
- D Spojino industrijsko pridobivamo z oksidacijo fenola.

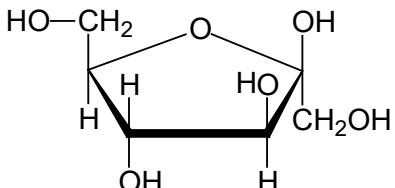
31. Kaj nastane pri navedeni reakciji?

- A CH₃CH₂COOCH₃
- B CH₃CH₂COCH₃
- C CH₃CH₂COOCl
- D CH₃CH₂OCH₃

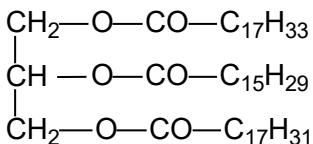

32. Prikazana je formula fruktoze. Katera trditev o tej spojini je pravilna?

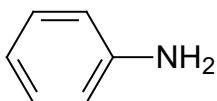
- A Fruktoza je ketoheksoza.
  - B Fruktoza je izomer saharoze.
  - C Prikazani način zapisa imenujemo Fischerjeva formula.
  - D Fruktoza nastane pri hidrolizi škroba.

33. Katera trditev o prikazani spojini je pravilna?

- A Spojino uvrščamo med neumiljive lipide.
  - B Spojina je zaradi polarne kisikove funkcionalne skupine dobro topna v vodi.
  - C Pri sobnih pogojih je spojina tekočina, ki ima manjšo gostoto kakor voda.
  - D Te spojine zaradi močne estrske vezi ne moremo uporabiti v prehrani kot vir energije.

34. Katera trditev o prikazani spojini je pravilna?

- A Ime spojine je benzamid.
  - B Spojina reagira s klorovodikovo kislino.
  - C Spojina je sekundarni amin.
  - D Pri protolitski reakciji z vodo bo ta spojina oddala vodikov ion.

35. Katera od navedenih spojin lahko kondenzacijsko polimerizira?

- A F-CH₂-CH₂-CH₂-CH₂-F
  - B HO-CH₂-CH₂-CH₂-COOH
  - C CH₃-CH₂-O-CH₂-CH₃
  - D CH₂=CH-CH=CH₂

Prazna stran

Prazna stran

Prazna stran

Prazna stran